

BAJAR

– och hans avkommor!



Foto: Helmut Gloy

Min tanke var att översätta artikeln "25 Jahre Bajar" av Dr Ekkehard Frielinghaus, som publicerats i den tyska tidskriften "Shagya-Araber". Men artikeln var på 26 sidor krånglig tyska, och innehöll en hel del om andra raser.

Så efter moget övervägande har jag omarbetat ursprungsartikeln. Däremot har jag inte uppdaterat den - fakta om antal godkända söner och barnbarn etc är från mitten av 1990-talet. Antalet har ju inte blivit mindre, utan snarare större. Jag har därför på sina ställen skrivit "minst x antal", eftersom jag inte hade tillgång till korrekta dagsfärskas uppgifter.

Jag tycker dock att antalet redan då ursprungs-artikeln skrevs var imponerande, jag tror nog att ni läsare kommer att hålla med!

Annelie Fonskov

Denna historia skildrar en shagya-arabs liv och leverne. Han föddes 1969 och dog 1986 och hans blod/gener har sedan dess haft en sensationell utbredning.

Det är sällan som arabiska hästar inom ridsport och avel väcker allmänhetens intresse. Som galjonsfigur finner vi anglo-araben RAMZES, som vunnit fler olympiska medaljer och segrar i världs- och europeiska mästerskap än någon annan hingst, vare sig före eller efter honom. Han efterlämnade revolutionerande bra avkommor.

En hingst - den enda sedan Ramzes - vars gener långt utöver det normala besatt fantastiska anlag för ridsport, var shagya-arabhingsten BAJAR.

Bajar föddes i maj 1969 hos Wilfred Kolmann i Hamburg, Tyskland. Herr Kolmann köpte Bajars mor dräktig. Bajar var produkten av en inom shagya-aveln ifrågasatt inestparning mellan helsyskonen SUAKIM och GAZELLE.

Suakim var en hingst av mindre modell med spetsigt kors och absolut ingen skönhet. Han hade ett huvud, som inte återfanns hos hans mycket vackrare son, Bajar, men som ibland ”poppar upp” hos Bajars avkommor. Var huvudet kommer ifrån är en gåta, då ingen av hans föräldrar eller mor- och farföräldrar hade det. Det bevisar också att den utomordentliga ridsportbegåvning och karaktärsstyrka de båda syskonen gav sin son inte gick att utläsa i föräldrarnas exteriör.

Gazelle var ett harmoniskt sto av medelstorlek utan någon särskild resning, men med mer arabisk prägel än Suakim. Syskonföräldrarna Gazelle, född 1961 och Suakim, född 1963, föddes båda hos Anton ter Hazeborg, en av de första shagya-uppfödarna i Tyskland. De var efter SULTAN och undan GAMA, som i sin tur var efter LANDSKNECHT ox.

En liten tillbakablick på Bajars anor

Sultan, den tidigare ungerska avelshingsten 530 O'Bajan VII-4, föddes 1937 på Babolna, evakuerades vid krigsslutet tillsammans med 1000 värdefulla avelshästar till Tyskland. Genom amerikanarnas försorg såldes han till journalisten Fritz Knippenberg, vilken i sin tur leasade honom till Herr ter Hazeborg i flera år.

Sultan härstammar från den sedan länge bästa nedärvaren inom O'Bajanlinjen; O'BAJAN VII.

Sultans mamma 82 SHAGYA XVII var ett barnbarn till stuteriet Radautz' förnämliga SHAGYA XVII, som lämnade fyra avelshingstar till Babolna.

Wilfred Kolmann sålde Bajar till Herrn Knebusch,



Sultan (i Ungern 530 O'Bajan VII-4) var både farfar och morfar till Bajar.



Suakim, Bajars far, var själv varken vacker eller särskilt stor.



Gazelle, Bajars mor, var helsyster till Suakim. Denna incestparning resulterade i sonen Bajar. Att kombinationen skulle ge denna utomordentliga ridsportbegåvning och karaktärsstyrka gick inte att utläsa ur föräldrarnas exteriör.

Ovanstående 3 foton: Dr Ekkehard Frielinghaus



Ghazzir ShA 1983 u. Galina har i konkurrens med Tysklands 19 bästa fälttävlanshästar placerat sig som nr 11 1989 och som nr 10 1990. Detta har ingen arab tidigare gjort!!!

Foto: Hugo M Czerny

vilken visade honom som tre-åring på premiering i Neumünster, där han fick avelsvärdeklass 2 (Tyskland). Vid bruksprovet i Medingen mot trakhener-hingstar blev han reservsegrare.

Manfred Hansen köpte Bajar som fyraåring, då hans fru önskade sig en arab. Med unga flickor på ryggen inleddes en tävlingskarriär inom fälttävlan. I hög fart taxerade Bajar säkert, tvekade aldrig och hoppade mycket rationellt. Detta resulterade i flertalet vinster och placeringar i lätta och medelsvåra klasser.

1190 betäckta ston!

Detta, samt Bajars sensationella hoppstil, säkrade honom snabbt uppfödarnas intresse. Antalet framgångsrika avkommor inom både ridsport och avel steg raskt. Fram till sin död 1986 betäckte Bajar 1190 ston av olika raser; araber, trakhener, varmblod och ridponnies. Rekord för en shagya-arab!!!

Hans över 800 avkommor, alla skimlar, var alltigenom mycket ridbara, hoppbegåvade och med gott temperament. Sedan 1994 är Bajar, näst efter Ramzes, den arabhingst vars avkommor fått högst sammanlagda vinstsumma inom ridsport.

Bajar har fått 24 söner godkända för avel; 15 shagya-araber, 4 halvblodsaraber, 2 anglo-araber, 2

trakhener och 1 ridponny. Till yttermera visso har han minst 29 barnbarn (hingstar) godkända för avel; 20 shagya-araber, 1 arabiskthalvblod, 6 anglo-araber, 1 trakhener och 1 ridponny. Också rekord för en shagya-arab!!! Till detta kommer alla de goda Bajar-döttrarna och deras avkommor.

Detta betyder en fantastisk utbredning av en ny hingstlinje på kort tid inom olika raser; Bajar är en tysk shagya-arabhingst värd att lägga på minnet.

Bajars utmärkta avkommor

Utmärkande för en avelshingst är hans resultat på premiering, på bruksprov och på utställningar. Det är förvånansvärt hur många avkommor efter Bajar som utmärker sig i alla tre kriterierna ovan.

O'BAJAR gör det absolut! Segrare på premiering, bruksprovseger med fantastiska poäng och multi- och Europachampion som han är. Han har lämnat flerfaldiga championstoet GUBA liksom minst 10 godkända söner. Här kan nämnas OBELISK, även han bruksprovsegrare, och OMAN,

som genom Adele Furby kom till USA, där han företräder den snitsiga, sportiga typen av shagya-araber och som första arab blev godkänd för varmblodsavel "over there". Och OMAR, den sjätte godkända helbrodern undan MARZALLA, europeisk unghästchampion 1993 i St Gallen.

Alla Bajar-barn och de flesta barnbarn är skimlar eller vita med en storlek runt 160 cm och uppåt. Helbröderna Obelisk, Oman och OSIRIS hör till de få bruna individerna i denna familj. Som så ofta vid färgskifte ses också typskifte. De har två högt beundrade ston i stamtavlan; den bruna BABOLNA

Och skimmelstoet GAZALA. Båda stammar efter den bruna 198 KEMIR II med brunt O'Bajan-blod. Tillsammans med Babolnas bruna far O'BAJAN XIII har detta gett en helt annan exteriör och förärvning jämfört med skimlarna.

Bajars fantastiska nedärvning av bruksegenskaper visar sig år efter år i de tyska bruksproven. Ingen Bajar-avkomma har misslyckats i dem. Ett exempel är bruksprovet för araber 1990 i Medingen med 15 deltagare, där de tre först placerade alla var efter Bajar, samtliga med särdeles goda poäng inom ridbarhet och hoppning. I nästan alla bruksprov där

”Bajar – en tysk shagya-arabhingst värd att lägga på minnet.

Bajars avkommor deltagit placerar sig dessa som segrare, tvåa eller möjligen trea.

Stambokförd i Sverige

En stor fanfar för PAMINO, som är en av Bajars mest betydande söner. En stor personlighet, en enastående utstrålning, överlägsna bruksegenskaper etc. Han var segrare på premieringen och tvåa i bruksproven gentemot tyska varmblodiga ridhästar samt multi- och Europachampion. Hans mamma är "first lady" inom tysk shagya-arabavel; nämligen PAMINA, hans morfar den enastående AMOR. Pamino är kombinationen av de bästa tyska och internationella blodslinjer. Hans nedärvning talar för sig själv; minst åtta godkända söner på den relativt korta tid han verkade inom Tyskland. Därefter gick han som bekant till Sverige, men det dröjde tyvärr inte många år innan han lämnade landet för Ungern och Babolna.

Fler söner värda att nämna

Bajarsonen BAKONY, tyvärr inte längre i livet, var en hingst med härliga gångarter. Han var den sista av de fem godkända hingstarna med stoet Babolna som mor, och blev åttondeplacerad av 33 deltagare



Bajar-sonen Beau ShA 1981, segrade på premiering och bruksprov och blev 1991 Europachampion i Wien.

Foto: M. Czerny



Pamino S-Sh-3 1980 e. Pamina var under några år på 90-talet verksam i svensk shagya-arabavel. Han är bl. a. far till Sarajka S-Sh-33, Shagindy, Shasmine S-Sh-32 och Lyckans Kalahari för att nämna några.

Foto: Dr. Ekkehard Frielinghaus

på en 360 km lång distansritt mellan Hamburg-Berlin.

Ytterligare en Bajar-son värd att nämna är BEAU f-81 undan Schätzen (e:Shagya XXXIX-1). Han är en betydande hingst, långlinjerad med god resning, välformad hals och förstklassiga extermiteter med lång underarm och korta skenor, 162 cm i mkh.

Han segrade på premiering och bruksprov och blev 1991 Europa-champion i Wien. Han har i åratal verkat inom aveln hos familjen Conradty (Gabriele Conradty är ISG's ordförande).

En annan Bajarson vars bruksegenskaper är värda att framhålla är den av Baronessan Wrangel uppfödda GHAZZIR, undan championstoet GALINA (e:Gazal VII). Då han redan från början uppvisade snabbhet och säkerhet i fälttävlan och terrängritter, anmälde hans ägare Sigfried Frei (f.d. ordförande i ISG) Ghazzir till de tyska Bundeschampionatet i fälttävlan. Han klarade sig genom samtliga uttagningsstävlingar ända till finalen såväl 1989 som 1990, där han mot de 19 bästa fälttävlanshästarna i Tyskland första året blev 11:e placerad och andra året 10:e placerad! Detta hade ingen arab tidigare gjort!!!

Inavel eller outcross?

Uppfödare har så många frågor angående fenomenet Bajar, vilka med dagens kunskande inte kan besvaras. Är det inaveln eller "outcross-effekten" som spelar roll när man vill avla fram praktexemplar inom ridsporten? Har insestparningen av Bajars föräldrar inflytande på deras nedärvningsintensitet?

Och låt oss med en gång slå fast; bruksegenskaper har ingenting med oroligt temperament, nervositet eller ängslan att göra. Det finns coola hästar både med och utan goda bruksegenskaper, liksom det finns oroliga. Ängslan; källan till så många problem och olyckor, måste konsekvent selekteras bort inom vår avel. Bajar och hans avkommor är mönsterexempel på att deras tävlingsförmåga inom ridsport inte inkräktar på deras godmodighet och lugn. Dessa hästar hoppar endast då de rids mot ett hinder - men då hoppar de verkligen! Så ifall Bajar och hans avkommor inte gjort bruksprov hade deras hoppförmåga - och nedärvning - aldrig upptäckts.



Det vackra, vackra stoet Guba, flerfaldig stochampion, är efter Bajars första godkända son O'Bajar.

Foto: Erwin Escher

I denna artikel har bara ett fåtal av Bajars avkommor och barnbarn nämnts. En av dem har med vilje utelämnats, då han kommer att presenteras på annan plats i detta nummer av Shagya-Bladet - nämligen **BONJOUR BAJAR!**

Bajars godkända söner

ShA = shagya-arab, AH = arabiskt halvblod, AA = anglo-arab, Trak.= Trakehner, DR = tysk ridponny

1. O'Bajar	ShA	1978	u. Babolna, ue. O'Bajan XIII
2. Baron	ShA	1978	u. Duna, ue. O'Bajan VIII
3. Ben Bajar	ShA	1978	u. 80 O'Bajan XIII, ue. O'Bajan XIII
4. Pocolos	ShA	1979	u. Puszta, ue. Jussuf VII
5. Bakony	ShA	1980	u. Babolna, ue. O'Bajan XIII
6. Pamino	ShA	1980	u. Pamina, ue. Amor
7. Beau	ShA	1981	u. Schätzchen ue. Shagya XXXIX-1
8. Ghazzir	ShA	1983	u. Galina, ue. Gazal VII
9. Bendigo	AH	1985	u. Schiwa, ue. Mangon (Holst)
10. Bernard	AH	1985	u. Wolga (Hann), ue. Marlon xx
11. Bouquet	AA	1985	u. Märchenfee xx, ue. Vierzehnder xx
12. Bonjour Bajar	ShA	1985	u. Shawan, ue. O'Bajan I
13. Belcano	AH	1985	u. Wolga (Hann), ue. Marlon xx
14. Brokat	ShA	1986	u. Ariane, ue. Amor
15. Bazar	ShA	1986	u. Sabrina, ue. Radautz
16. Le Bajar	Trak.	1986	u. La Starda, ue. Patron
17. Bachus	AH	1986	u. holsteinersto, ue. Rasputin
18. Aldan	DR	1986	u. Aida, ue. Red Arrow
19. Babel	ShA	1987	u. Sabrina, ue. Radautz
20. Bohem	ShA	1987	u. Ariane, ue. Amor
21. Bajano	AA	1987	u. Aleppona, ue. Aleppo xx
22. Basilisk II	Trak.	1987	u. Ballade, ue. Donauwind
23. Bonjour N	ShA	1987	u. Shawan, ue. O'Bajan I
24. Letzter Bajar	ShA	1987	u. Kirama, ue. Ihn Halima ox